

въ свѣта. A cives Romanus е, както видѣхме, Ромйосъ. Това явление е толкова по-интересно, колкото тоя сщщъ народъ, своеволно, си прикача името на единъ народъ, който не му е прадѣдъ непосредствено, нито физически, а, както по-късно ще видимъ, нито пъкъ душевенъ.

IV.

Неопрѣдѣлеността както на книжовния, така и на народния езикъ, и слѣдствията отъ това състояние.

Отъ всичко, което до сега казахме и засвидѣтелствувахме съ автентични источники, читателитѣ можеха да видятъ, че онуй, което, споредъ гръцкитѣ писатели и по-интелегентнитѣ около тѣхъ кръгове, се нарича Елинъ, е единъ още твърдѣ неопрѣдѣленъ етнографически конгломератъ. Нъ до колко този конгломератъ е неопрѣдѣленъ, не слепенъ, читателитѣ ще видятъ понататкъ. Ний сега ще имъ изнесемъ единъ въпросъ, който отдавна пламти въ Кралството, ала за който нѣма надѣжда, че скоро ще угасне, а това е великъ и еминентенъ въпросъ за всѣкой народъ, въпросъ за срдството, съ което хората исказватъ мислитѣ си. Този въпросъ засѣга най-интимния народенъ живогъ, и за туй, че излиза непрестайно на дневенъ редъ, той ужасно бърка на опрѣдѣлянето на оня конгломератъ, особено, когато се земе прѣдъ видъ характера на Гръцитѣ, за който тѣй сщщо понататкъ на мѣстото му ще говоримъ. И тѣй въпроса е за езика, който е най-ясна картина на цѣлокупното състояние въ Кралството.

„Езика и книжнината въ Гръция“, казва Крумбахеръ, въ тоя въпросъ неуспоримо компетентенъ човѣкъ, „е едно двуглаво създание отъ най-чуденъ родъ“.

„Въ научнитѣ дѣла, въ вѣстницитѣ, въ народното събрание и въ всичкитѣ официални актове се употребява едно архаистическо нарѣчие, което не е нищо друго освѣнъ искусствено, мъртво създание. Защото нѣма никакво постоянно правило. Отъ тамъ този езикъ се приспособява, споредъ желанието и вкуса на писателитѣ въ разни стѣпени: токо рѣчи отъ старата Елинска дикция, та до нарѣчието, което се опитва да се приближи до народа“.

„Подъ тоя пъкъ мумификованъ езикъ, се развива, по вѣтрѣшитѣ закони, другъ израстналъ отъ Елинския езикъ,